

Hanna Nurmi

TtM, tutkija
Tampereen yliopisto,
lääketieteen ja
terveysteknologian
tiedekunta

Lauri Vähätalo

YtM, tutkija
Tampereen yliopisto,
lääketieteen ja
terveysteknologian
tiedekunta

Anna Siukola

TtT, projektipäällikkö
Tampereen yliopisto,
lääketieteen ja
terveysteknologian
tiedekunta

Tiia Reho

LT, kliininen opettaja
Tampereen yliopisto

Salla Atkins

PhD Social Science,
professori
Tampereen yliopisto,
yhteiskuntatieteiden
tiedekunta, Karolinska
Institutet Department
of Global Public
Health, Social Medicine
Infectious Disease and
Migration (SIM)

Markku Sumanen

LT, yleislääketieteen
professori
Tampereen yliopisto

Mervi Viljamaa

LT, johtava
työterveyslääkäri
Pihlajalinna Työterveys

Riitta Sauni

LT, työterveyshuollon ja
työlääkietieteen professori
Tampereen yliopisto

**Artikkeli on julkaistu
kokonaisuudessaan
verkossa 17.10.2023
[www.laakarilehti.fi/
e37537](http://www.laakarilehti.fi/e37537)**

Viittaus:

Suom Lääkäril 2023;78:e37537

VERTAISARVIOITU
KOLLEGIALT GRANSKAD
PEER-REVIEWED
www.tsv.fi/tunnus

Työkyvylle tukea perusterveydenhuollosta

– Potilaiden kokemuksia työkykykoordinaattorin palvelusta

Lähtökohdat Perusterveydenhuollossa työkyvyn tuen tarpeet saattavat jäädä tunnistamatta. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää työterveyshuoltoa vaille olevien potilaiden kokemuksia perusterveydenhuollossa toteutetusta työkykykoordinaattorin palvelusta.

Menetelmät Aineisto kerättiin työkykykoordinaattorin palvelun potilaille toteutetuilla alku- ja loppukyselyllä (n = 39) ja -haastatteluilla (n = 10). Työkykykoordinaattorit kartoittivat potilaiden työkyvyn tuen tarpeen ja tarjosivat mahdollisuutta osallistua työkyvyn tuen palveluun.

Tulokset Kyselyyn vastanneiden potilaiden koettu työkyky ja henkilökohtaiset arviot työssä jaksamisesta vanhuuseläkkeelle asti paranivat seurannan aikana. Haastatteluissa työkykykoordinaattorin palvelun kuvattiin parantavan potilastietojen tiedonkulkua sekä olevan asiakaslähtöinen ja kokonaisvaltainen työkyvyn tukitoimi perusterveydenhuollossa.

Päätelmät Tutkimustulokset antoivat viitettä työkykykoordinaattorin palvelun tarpeellisuudesta ja kannustavat toteuttamaan vastaavaa palvelua perusterveydenhuollossa. Työkyvyn tuen palveluista eniten hyötyvien ryhmien tunnistamista tulisi kuitenkin kehittää, jotta kaikkien potilaiden palvelujen tarve tulee kohdatuksi.

Työkykykoordinaattorin tapaamisten välillä tapahtuneet muutokset

	n	Alkumittaus (ka)	Loppumittaus (ka)	Muutos (ka)	Z ¹	p
Arvio työkyvystä (0–10) ^a	39	4,56	5,59	1,03	-3,46	< 0,001
Työelämään osallistumiseen vaikuttavat terveyteen tai toimintakykyyn liittyvät ongelmat (1–5) ^b	31	2,13	2,65	0,52	-2,11	0,04
Töissä jaksaminen vanhuuseläkkeelle asti (1–3) ^c	36	1,83	2,11	0,28	-2,05	0,04
Motivaatio ammattia vastaavaan työhön (0–10) ^d	37	5,97	6,14	0,17	-0,95	0,35
Tyytyväisyys elämään (1–5) ^e	31	2,61	2,61	0,00	-0,75	0,45

¹ Wilcoxon signed test z-score

^a 0 = täysin työkyvytön, 10 = täysin työkykyinen

^b 1 = erittäin paljon, 5 = ei lainkaan

^c 1 = tuskin, 2 = en ole varma, 3 = melko varmasti

^d 0 = heikko, 10 = vahva

^e 1 = erittäin tyytymätön, 5 = erittäin tyytyväinen